

[View this email in your browser](#)

Nieuwsbrief april 2023 - voorwoord van de voorzitter

Beste leden,

[Subscribe](#)[Past Issues](#)[Translate ▼](#)

Een onderwerp wil ik hier al noemen en dat is dat in 2023 nieuwe windturbinebepalingen worden vastgesteld. Voor de NLVOW - en dus voor u - een heel belangrijke vraag. Worden daarin geluidsnormen verwerkt of kiest het rijk voor afstandsnormen?

Even belangrijk vinden wij het onderwerp gezondheid. Het is een vaststaand feit dat geluidsoverlast leidt tot gezondheidsproblemen. Die worden veroorzaakt doordat mensen niet kunnen slapen als gevolg van de geluidsoverlast. En niet kunnen slapen leidt zonder enige twijfel tot problemen, ook doordat het functioneren op het werk heel nadelig beïnvloedt.

Niet kunnen slapen en toch op tijd op moeten, houdt geen mens vol; het leidt tot arbeidsongeschiktheid.

Er is dus genoeg om aandacht aan te besteden.

We hopen dat deze nieuwsbrief ook uw aandacht krijgt.

Veel leesplezier.

Henk Klein Kranenburg,

Voorzitter NLVOW.

Warme oproep voor nieuwe bestuursleden!

(en leden die op een andere manier zich nuttig willen maken voor de vereniging)

Het bestuur bestaat uit 5 leden: Voorzitter Henk Klein Kranenburg, penningmeester Wouter Vogelesang, secretaris Marian Veldhuis-Lebbink en de algemene bestuursleden: Jan Jaap Tiemersma, Rob Rietveld en Edwin van Stam. Sinds begin februari hebben zich twee aspirant bestuursleden bij ons gevoegd: Hans Schimmel en Inge van Rheenen. Zij stellen zich hieronder aan u voor.

We zijn uiteraard heel blij met deze versterking.

[Subscribe](#)[Past Issues](#)[Translate ▼](#)

aangegeven dat zij vanwege gezondheidsredenen en familieomstandigheden helaas een stapje terug moeten doen. Dus met twee erbij en twee er af zijn we weer terug bij af, namelijk bij een minimale bezetting. En dan komen we bij de tweede reden: het takenpakket voor het bestuur breidt zich nog steeds uit. Er zijn nog zoveel nuttige zaken die we graag zouden willen oppakken maar waar we niet aan toekomen. Het is ten slotte voor ons allemaal vrijwilligerswerk en dat moet er altijd allemaal bij.

Maar we zouden de vereniging zoveel effectiever kunnen maken als we die zaken wel zouden kunnen oppakken. Als we denken aan het lobbywerk richting de nieuwe Provinciale staten bij voorbeeld.

Naast extra bestuursleden zijn we ook op zoek naar mensen die de politiek en het proces van de energietransitie (b.v. de RES 2.0) van hun provincie opvolgen. Zij zouden het bestuur kunnen ondersteunen door hen op de hoogte te houden. Voor het bestuur is het ondoenlijk om dit voor alle 12 provincies (en de Noordzee is eigenlijk de 13e provincie) te doen. Geef het bij ons aan als u dit toch al volgt of vanaf nu wilt gaan doen.

Meld u zich gerust bij secretaris@nlvow.nl

Namens het voltallige bestuur,
Marian Veldhuis-Lebbink
secretaris

Even voorstellen: Hans Schimmel

Ik ben Hans Schimmel heb altijd gewerkt in de ICT. Toen ik in de begin jaren 70 begon heette dat nog computers. Tot midden jaren 90 heb ik bij een computerproducent gewerkt met als specialiteit de hard- en middleware inclusief alles in het grijsgebied.

Lees verder het artikel op de website: <https://nlvow.nl/actueel/even-voorstellen-hans-schimmel>

Even voorstellen: Inge van Rheenen

Prettig om mij als aspirant bestuurslid voor te mogen stellen aan u als lid, direct betrokkene van de Vereniging NLVOW.

Mijn naam is Inge van Rheenen (1968) en woon met mijn man en onze jongste zoon (20 jaar), in het mooie dorpje Bruchem, gemeente Zaltbommel.

Ik ben geboren in het Gooi, maar groeide samen met mijn ouders en drie broers op in Rotterdam en omgeving. De Rotterdamse mentaliteit past mij goed.

Lees verder het artikel op de website: <https://nlvow.nl/actueel/even-voorstellen-inge-van-rheenen>

Inge van Rheenen

aspirant bestuurslid NLVOW

Terugblik ALV en NLVOW conferentie

Op 12 november 2022 hebben we in de ochtend de ALV 2022 gehouden. En na de gezamenlijke lunch hebben we in de middag de conferentie georganiseerd. Van de ALV hebben we de concept notulen gepubliceerd op de website: <https://nlvow.nl/actueel/verslag-alv-2022>. Ook de gebruikte presentatie vindt u op die pagina.

Van de conferentie is een kort verslag gemaakt, wat u ook de website kunt vinden: <https://nlvow.nl/actueel/verslag-nlvow-conferentie-2022>

Van de presentaties en de paneldiscussie zijn ook filmopnames gemaakt.

De links naar de presentaties en de videofilmmpjes vindt u ook allemaal op de website.

Marian Veldhuis-Lebbink

secretaris NLVOW

Oproep voor betalen van de contributie

Beste leden,

Zoals elk jaar roepen we de leden op om de contributie te voldoen. Tijdens de ALV hebben we de hoogte besproken en besloten om die zo laagdrempelig mogelijk te houden.

Individuele leden betalen daarom wederom 10 euro per jaar en belangenverenigingen betalen 100 euro per jaar plus 1 euro per aangesloten lid van de belangenvereniging. De belangenverenigingen krijgen bericht van de secretaris. De individuele leden wordt gevraagd om hun bijdrage over te maken op het rekeningnummer van de NLVOW: IBAN NL88 INGB 0006 232 626 o.v.v. contributie 2023.

De NLVOW leeft mede dankzij de donaties van de leden, In het verleden hebben we van velen onder u naast de contributie ook een extra bedrag of bedragje gekregen, waarvoor onze dank. Die extraatjes zijn voor ons juist een mogelijkheid om eens deel te kunnen nemen acties die anders onbetaalbaar zouden zijn. Een extra donatie is daarom altijd zeer welkom. Vermeld bij de overboeking even waar het voor bedoeld is, b.v. donatie 2023.

Onlangs heeft de secretaris een opschoning van het ledenbestand uitgevoerd en daarbij leden aangeschreven die nog niet betaald hadden. Een aantal daarvan heeft aangegeven wel lid te willen blijven en daaronder zijn er velen die dan maar direct ook de contributie voor 2023 hebben overgemaakt.

Dus, als u voor 2023 de contributie al betaald heeft, kunt u deze oproep negeren.

Wouter Vogelesang

penningmeester NLVOW

Jaarplan NLVOW 2023

Beste lezer,

Vooraf past de opmerking dat het woord 'jaarplan'- gezien de datum waarop we het bekend maken- begrepen moet worden als een overzicht van een aantal activiteiten waaraan we de rest van dit jaar onze energie willen blijven besteden.

De afgelopen maanden is er al veel gebeurd. Twee terreinen wil ik noemen.

Een is direct gericht op de behartiging van de belangen van burgers die geconfronteerd worden met plannen van hun plaatselijke overheid. Dat betekent **hulp en advies aan omwonenden** en overleg met de diverse overheden. Bekend voorbeeld is het opzetten van gebiedsoverleg in zogenoemde gebiedstafels.

Ook kunt u denken aan adviezen aan het ministerie van Economische Zaken en ander overleg, o.a. met de windbranche over een gedragscode. En ook aan de contacten met talloze gemeentebesturen. Onze collega Rob Rietveld heeft letterlijk bergen werk verzet. We hebben veel respect voor zijn tomeloze inzet en zijn hem daar dankbaar voor.

Het tweede terrein is het **overleg op internationaal niveau** . Ook dit vraagt enorm veel tijd en inzet. Hier past dezelfde dankbaarheid voor onze collega Jan Jaap Tiemersma, die via 'zoom' de contacten met Europese collega's onderhoudt. In diverse landen, met name België, Ierland, Frankrijk en Zweden en Denemarken zijn er groepen mensen die zich concentreren op de Europese wet- en regelgeving en die ontwikkelingen in hun land op de voet volgen en elkaar daarover informeren. Ook dat is een tijdrovende bezigheid.

Naast deze activiteiten willen we de komende maanden aandacht besteden aan onze **naamsbekendheid**. Misschien is PR een beter woord. Als vereniging zijn we in de pers (krant, radio of tv) zo goed als onbekend. En we willen daarin verandering brengen, maar dat is niet eenvoudig. Daarbij kunnen we echt hulp gebruiken van leden die daarmee ervaring hebben. Onze inzet en activiteiten moeten veel breder bekend worden.

Het tweede belangrijke onderwerp is de relatie met de provinciale politiek.

In alle provinciehuizen is er thans druk overleg over de te vormen coalities.

We moeten daarbij als het ware kunnen 'inbreken' . "Als jullie toch over het platteland spreken, neem dan ook de plaatsing van (onnodige) windturbines mee". Immers, onze leus is: "wind op zee en zon op dak". Aansluitend daarop kan het overleg met de RES-

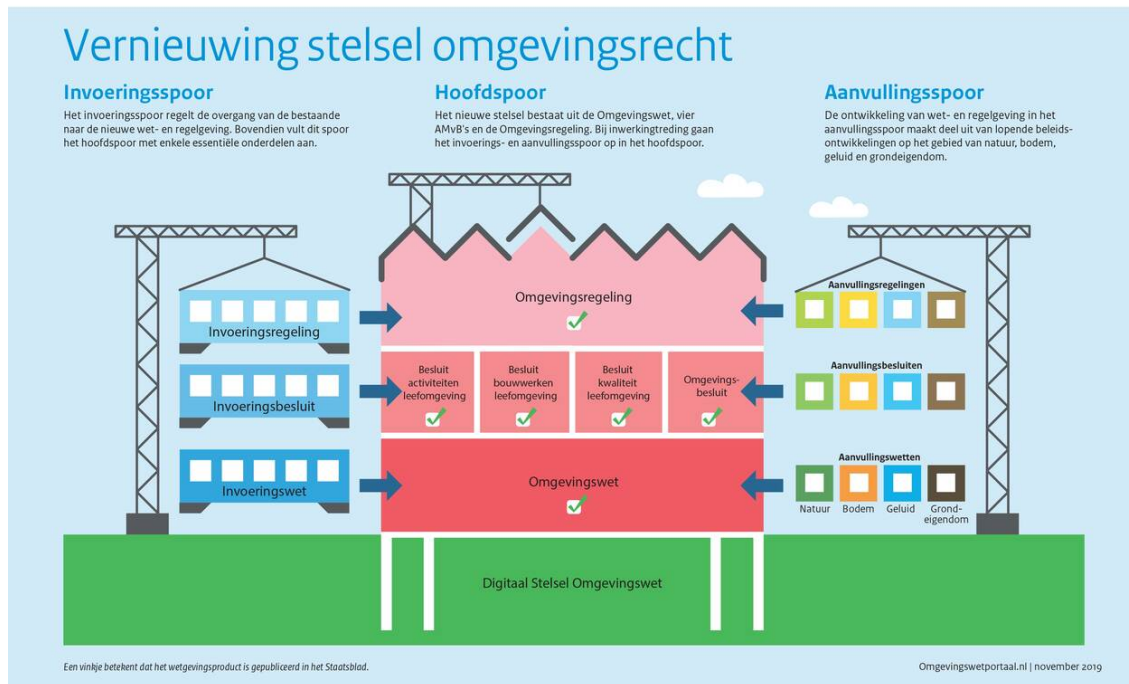
onderhandelaars. Een korte tekst, passend bij de provinciale situatie moet daarvoor worden opgesteld.

We zullen er de komende maanden onze handen meer dan vol aan hebben. We gaan aan de slag.

Henk Klein Kranenburg
voorzitter NLVOW

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

De omgevingswet gaat in per 1 januari 2024

Na meerdere malen uitstel, lijkt het er nu echt van te gaan komen dat de omgevingswet ingevoerd gaat worden. Herman Bröring en Albert Koers hebben er in 2017 al een reflectie over

geschreven: https://pure.rug.nl/ws/portalfiles/portal/52980675/Burgerparticipatie_en_omgevingsprojecten_hoe_zorgen_we_voor_kwaliteit.pdf

Tijdens de ALV in november zullen we u informeren wat de nieuwe wet gaat betekenen voor windturbine plannen en de geldende regelgeving.

Rob Rietveld

De nieuwe windturbinebepalingen

In het coalitieakkoord staat dat er heldere afstandsnormen moeten worden vastgesteld. Wat komt daar in de praktijk van terecht? Gaan de nieuwe windturbinebepalingen niet als 2 druppels water lijken op de normen in het door de RvS afgeschoten activiteitenbesluit? Vooralnog is het wachten op I&W. Dit ministerie is nu bezig om de nieuwe norm vorm te gaan geven. Hierbij worden we niet actief betrokken, maar proberen we wel om in contact te komen (en te blijven). Het lijkt er nu op dat het de richting op gaat van een 45Lden normering. Zodra er verdere ontwikkelingen zijn, zullen we dit melden.

Inmiddels is er wel een eerste uitspraak RVS over lokaal vastgestelde normering ([Eerste uitspraken over windparken met regionale normen - Raad van State](#)). Zowel bij Delfzijl-Zuid als voor de Katarina-Polder is een lokale normering van 47Lden vastgesteld en nu ook door de RvS bevestigd. Hiermee zijn we weer terug bij de “oude” normering volgens het activiteiten besluit. Zeker geen heldere afstandsnormen. Vanuit de windbranche is hier positief op gereageerd, voor ons is het wel teleurstellend. Zeker ook omdat in deze uitspraken de normering in relatie wordt gebracht met het aantal gehinderden en de mate waarin bijgedragen wordt aan de duurzaamheidsambitie. Hierdoor lijkt de overlast die omwonenden ervaren ondergeschikt te worden gemaakt aan het doel van de energietransitie. Voor sommige als “logisch” en “noodzakelijk” bestempeld, maar je zult er maar wonen en er mee geconfronteerd worden.

Rob Rietveld

De NLVOW in overleg met .....

De NLVOW probeert op vele manier de belangen van de omwonenden in te brengen. Dit gebeurt door begeleiding van leden in projecten maar ook veel door deelname aan onderzoeken die door allerlei bureaus en instanties worden gedaan. Nederland kent veel adviesorganen en die brengen met regelmaat publicaties uit waarbij ook de positie en belangen van de omwonenden een plaats hebben. In de afgelopen half jaar hebben we zoal deelgenomen aan overleggen vanuit:

Planbureau voor de leefomgeving (PBL), Raad voor de leefomgeving en Infrastructuur (RLI), werkprogramma Rathenau instituut, Overleg dialoog tafel energie (EZK/NPRES), Overleg Fysieke Leefomgeving (OFL), Workshop Commissie MER, Reflectiegroep extra opgave energie, Raad voor het OverheidsBeleid (ROB).

Van sommige bijeenkomsten komt er een rapport uit, van andere is het bouwen aan iets op langere termijn. Voor u als lid van de NLVOW is het goed om te weten dat wij als bestuur u proberen te vertegenwoordigen en voor uw belang opkomen tijdens deze bijeenkomsten.

PBL: <https://nlvow.nl/actueel/betrokken-burgers-onmisbaar-voor-een-toekomstbestendige-leefomgeving>

Reflectie- Dialooggroep: <https://nlvow.nl/actueel/alles-uit-de-kast-het-kan-met-gemak>

ROB: <https://www.raadopenbaarbestuur.nl/actueel/nieuws/2022/10/31/presentatie-en-overhandiging-1e-exemplaar-gezag-herwinnen>

Rob Rietveld

Normen voor kleine windturbines

Er bestaan geen algemene normen voor kleine windturbines. Het is aan het lokaal bevoegd gezag om hiervoor normen vast te stellen.

We hebben aan EZK gevraagd wat het beleid is, maar daar nog geen reactie op gekregen. Kleine windturbines zijn niet altijd zo klein. 30 - 40 meter hoge molens kunnen ook voor flink wat overlast zorgen. We houden de vinger aan de pols.

Rob Rietveld

TONEELGROEP JAN VOS PRESENTEERT WIND

Na de succesvolle producties **GAS** en **MANSHOLT** brengt Toneelgroep Jan Vos deze zomer de voorstelling **WIND**, een onstuimige komedie over de energietransitie in de praktijk. De voorstelling wordt gespeeld op

Wie wind zaait zal storm oogsten. In de gemeente Burgerveen, waar in vroegere jaren turf werd gestoken en vervolgens gas omhoog gepompt, weten ze daar alles van. Als de inwoners te horen krijgen dat ook de duurzame energie van windmolens op hun grondgebied opgewekt zal worden, veroorzaakt dat een storm van emoties die het dorp met middelpuntvliedende kracht uit elkaar doet klappen.

Elke zaterdag vindt er voorafgaand aan de voorstelling een talkshow plaats. Onder leiding van moderator Margriet Brandsma zal de energietransitie en de gevolgen van klimaatverandering aan tafel worden besproken met tal van interessante gasten.

SPEELDATA

17 juni t/m 1 juli bij **Boer Peter** op de Thematerweg 6 in Haarzuilens
6 t/m 22 juli op **kijkboerderij 't Hoogveld**, Helmerdijk 71 in Eelde
27 juli t/m 13 augustus bij **Familie Truitman** op de Lage Eschweg 3 in Ambt Delden.

CREDITS

Tekst **Tjeerd Bischoff** | Regie **Jeroen van den Berg** | Spel **Helmert Woudenberg, Trudi Klever, José Kuijpers, Dimme Treurniet, Dagmar Ketelaers, Storm Parser** | Muziek **Jaap van Keulen** | Decor en Kostuums **Ellen Klever** | Licht **Catharina Scholten**

Voor kaarten en info: toneelgroepjanvos.nl

Nut en Noodzaak extra wind op land in 2030 en 2050

Uiteenzetting mogelijke scenario's en afweging

Onderzoek van CE Delft toont aan: klimaatdoelen voor 2030 en 2050 haalbaar zonder extra wind op land.

Alles uit de kast? Of: het kan met gemak?

De NLVOW heeft samen met Windalarm laten onderzoeken of er nog extra wind op land nodig is. Wij denken van niet, de branche denkt daar (natuurlijk) anders over.

aan een reflectietafel die vanuit een werkgroep van het klimaatakkoord was georganiseerd. De werkgroep had tot doel om te onderzoeken hoeveel extra elektriciteit er nodig was als gevolg van de elektrificering. Tijdens de bespreking aan de verschillende klimaattafels had elke tafel bekeken hoe voor hun aandachtsgebied de klimaattransitie zou kunnen worden uitgevoerd. Hierbij was een veel toegepaste techniek het elektrificeren van het proces of de toepassing (mobiliteit, industrie, verwarming huizen - warmtepompen, etc.). Hierbij was wel de consequentie dat er veel extra “groene” elektriciteit nodig is. Deze extra opgave aan elektriciteit was echter nog niet meegenomen door de elektriciteit-klimaattafel. De werkgroep had dan ook als opdracht te inventariseren wat er aan extra energie-opgave op ons af komt. Ook zou de werkgroep bekijken of en hoe deze extra energie te realiseren is.

De rapporten vindt u op onze website: <https://nlvow.nl/actueel/alles-uit-de-kast-het-kan-met-gemak>

Rob Rietveld

Start van de onafhankelijke klachtencommissie Gedragscode Wind op Land

De klachtencommissie voor de Gedragscode Acceptatie & Participatie wind op land is geïnstalleerd. De gedragscode is opgesteld om voor elk windproject een goed proces te waarborgen. Belanghebbenden die vinden dat de gedragscode niet goed wordt toegepast, kunnen hun klacht voorleggen aan deze onafhankelijke commissie. Zij beoordelen de klacht en doen uitspraak.

Rob Rietveld

10-jarig bestaan van de NLVOW

De NLVOW is in 2013 opgericht. Dat betekent dat we dit jaar 10 jaar bestaan. Daarover hoort u zeker meer, maar nu al willen we medelen dat we dit zeker willen vieren. We denken op dit moment aan de combinatie ALV en jubileum.

Hopelijk hebben we dan ook nieuws over de stand van zaken in onze Aarhus-procedure.

Henk Klein Kranenburg

Arhus - geen nieuws

Ten aanzien van Aarhus is er op dit moment nog steeds geen nieuws over een mogelijke uitspraak van de ACCC. We blijven hier proberen om dit op korte termijn wel voor elkaar te krijgen. Het is voor ons erg onduidelijk waarom dit zo lang moet duren. Soms bekruipt ons het gevoel dat de Nederlandse staat toch wel erg veel invloed heeft en er op aanstuurt dat een uitspraak moet wachten op de invoering van de nieuwe omgevingswet en dat dit dan ook de richting van de uitspraak gaat worden. We hebben echter de nieuwe omgevingswet al eens getoetst of deze voldoet aan Aarhus. Op zich qua tekst voldoet deze niet al kan door de manier waarop er uitvoering aan gegeven wordt, dat nog wel kunnen. De oudere wetgeving voldeed immers wel, maar in de uitvoering kwam het niet goed.

Rob Rietveld

Copyright © 2023 Secretariaat NLVOW, All rights reserved.

Want to change how you receive these emails?
You can [update your preferences](#) or [unsubscribe from this list](#).

Grow your business with mailchimp

[Subscribe](#)

[Past Issues](#)

[Translate](#) ▼
